

VVE KAN OOK BUITEN

TEKENEN

met een stok in het zand

Werken aan voorbereidend rekenen met een konijn op schoot, kan dat? In het Kiekebos van kinderopvang de Droomplaats in Rotterdam laten pedagogisch medewerkers Marijke en Hedwig het zien. 'Hoeveel pootjes heeft Koos Konijn, zullen we eens kijken?' 'Ons motto is: alles wat je binnen doet, kun je ook buiten doen.'

TEKST EN FOTO INGE VAN RIJN

Een groepje peuters staat vol belangstelling rond Marijke. Ze mogen de pootjes van het konijn allemaal even aanraken om te tellen. Dit is ontdekkend leren met de zintuigen, precies wat jonge kinderen nodig hebben. Vol overtuiging vertelt Marijke: 'Het hele VVE-programma wordt hier buiten uitgevoerd. 'Met de doelen in je hoofd kan je buiten de hele dag activiteiten doen', aldus Marijke en Hedwig. In deze doelen voor voorschoolse educatie staan vaardigheden die peuters en kleuters moeten ontwikkelen voor het schoolse leren vanaf groep 3. Voorbeeld van zo'n doel is: 'De peuter wijst bij het benoemen het juiste voorwerp aan.' De kunst is om dit speels aan te pakken, anders wordt het al gauw 'schooltje spelen' en daar zijn peuters nog niet aan toe. Ze leren het beste met hun zintuigen en hun motoriek. Juist buiten valt er veel te benoemen en te ontdekken. Bij het konijn leren ze woorden als: staart, konijnenoren, zacht, pootjes, nageltjes, vachtje. 'Met de haartjes mee aaien', zegt Marijke. Ze benoemt daarbij ook de emoties van het konijn: 'Dit vindt Koos konijn fijn.'

90% VAN DE TIJD BUITEN

De pop Puk gaat altijd mee naar buiten voor de VVE-activiteiten. 'Daarnet viel hij over het hek, bijna in de sloot', vertelt Hedwig. Met een bezem en stokken hebben ze hem weer opgevisst. De

kinderen vonden het heel spannend en spelenderwijs leren ze begrippen als: achter-voor, over het hek, opvissen, bezem. Elke dag zijn ze buiten: in het park met de dieren en in het 'Kiekebos'. Hier is een keukenhoek met echte pannen en een aanrecht. De poppenhoek is een grote wigwam. En de eettafel staat onder een afdak, handig als het regent. Er zijn zelfs kindertoiletten buiten, zodat ze ook voor het plassen niet naar binnen hoeven. Een zee aan ruimte in een rijke leeromgeving.

'Kijk, daar achter de voerbak staat nog een geit', wijst Marijke aan. De kinderen weten al dat er vijf geiten zijn, ze tellen ze elke dag. Ze begroeten alle dieren: schapen, ezels, kippen... Het VVE-thema is 'Eet smakelijk!' en Hedwig laat zien wat de dieren allemaal eten. Vers gras en gedroogd gras; dat heet hooi. Bij de ontwikkeling gaat het om veel meer dan woordjes leren, het belangrijkste is dat kinderen de dingen die ze leren ook toe kunnen passen in hun leven, in hun spel. Er zitten twee peuters samen op het gras. De een plukt een blaadje voor de ander. 'Wil je een lekker hapje?', vraagt hij. Prachtig om te zien hoe de buitenactiviteiten het spel verrijken.

FANTASIE SPEL EN VOORLEZEN

Bij het thema 'Knuffels' gaan alle knuffels mee het bos in. In de grote wigwam lezen Marijke en Hedwig voor. In de buitenkeuken

maken de kinderen een grote taart voor de knuffels. Met zand en stokjes en met blaadjes versierd. Buiten wordt de fantasie van kinderen geprikkeld: ze kiezen zelf materiaal uit voor hun spel, dat maakt het spel rijker en stimuleert creatief denken. Samen spelen verloopt buiten opvallend soepel. Doordat er meer ruimte is, komen er veel minder botsingen voor. De kinderen hebben veel onderlinge interacties; uitstekend voor de mondelinge taalvaardigheid.

GROVE EN FIJNE MOTORIEK

Moeiteloos klimmen de kinderen in het bos op een heuveltje. Er staat een grote boot, waar ze opklimmen en weer van afspringen. Dit is grove motoriek op kleuterniveau! Maar hoe staat het met de fijne motoriek? Er is veel aandacht voor het voelen: de ene boom voelt glad, de andere ruw. Zand voelt anders dan aarde. In de PUK-mappen staan nogal wat knutselopdrachten: hoe doe je dat dan buiten? 'Gewoon: de knutselpullen mee naar buiten. Buiten verven is ook heerlijk. We hebben met de kinderen ontdekt dat je ook met stokken in het zand kunt tekenen. Knippen en plakken doen we aan de buitentafel.' Het kan allemaal, zelfs de puzzels gaan regelmatig mee naar buiten.

DE GGD EN DE OUDERS

In gesprek met locatiemanager Marleen van Steenbruggen en kwaliteitsmanager Trees Houdijk komen de onvermijdelijke vragen boven. Hoe zijn de GGD-inspecties en wat vinden de

ouders ervan? Trees vertelt: 'De inspecteur was eerst in verwarring, op de checklist staat bijvoorbeeld niet hoe hoog de bso-kinderen in bomen mogen klimmen. We hebben dit met een lintje om de boom aangegeven en toen was het in orde.' Marleen: 'Als ouders zien hoe de kinderen hier spelen, willen ze nergens anders meer naar toe. Maar de opvatting: "Mijn kind is verkouden, dus liever niet naar buiten" is hardnekkig. Steeds opnieuw moeten we uitleggen waarom kinderen in een afgesloten ruimte veel sneller verkouden en ziek worden. Tegenwoordig zijn ouders

vaak bezorgd of hun kind wel goed voorbereid naar de basisschool gaat. Door goed zichtbaar te maken hoe je aan de ontwikkelingsdoelen werkt, kom je ouders tegemoet en stel je ze gerust. De motorische ontwikkeling vormt een stevige basis voor het leren op school. Kinderen die veel buitenspelen, voelen zich vaker fit en zelfverzekerd. Dat bevordert het leren en geeft de ouders ook vertrouwen dat het goed gaat met hun kind.

DE DOORGAANDE LIJN

Voor de kinderen is de overgang naar de basisschool wel eens lastig: zo veel binnen zitten en zo kort buitenspelen! Gelukkig komen veel kinderen ook nog naar de bso, waar ze zich uit kunnen leven in het Kiekebos. De peuters wandelen aan het einde van de ochtend rustig terug naar het hoofdgebouw. Ze zijn lekker moe. De pedagoog Korczak zei het al: 'Kinderen maken lawaai als wij ze opsluiten in een gebouw. Laat ze in het bos en je hoort geen lawaai meer, maar vrolijk gekwetter.' <

*'Alles wat je binnen doet,
kun je ook buiten doen'*